

Op naar CO₂ neutraal & aardgasvrij

UW NAVIGATIE NAAR TOEKOMSTBESTENDIG CO₂-NEUTRAAL EN/OF AARDGASVRIJ WONEN

Juni 2018

Voegt u graag daad bij het woord? Wilt u een concrete en bruikbare routekaart/plan naar een CO₂ neutraal, aardgasvrij woonaanbod? Inzetbaar voor dit jaar en de jaren erna? Draag substantieel bij aan de klimaatdoelen van Parijs en aan een schonere wereld. Beleef deze reis met KAW, voor heldere navigatie én voor goed gezelschap.

“Bepaal je eigen route naar CO₂-neutraal en aardgasvrij, met een toekomstbestendig, gewild en betaalbaar woonaanbod.”

De huidige staat in beeld

Ontsluit alle belangrijke kennis over bouwtechnische staat, wooncomfort, rendement, marktpositie, energiegebruik en CO₂-emissie van de woningen in hun omgeving. Gebruik dat om te ontdekken waar je al 'klaar' bent, welk vastgoed op alle fronten slecht scoort, en wat daar tussenin zit. Want juist in het midden zit de spanning. Wij combineren alle bronnen tot één samenhangend beeld: in data, in

woord en visueel op kaart. Inzichten gebaseerd op tastbare, concrete feiten en meetgegevens en niet enkel gebaseerd op theoretische verwachtingen. Voor een duidelijke koers naar een daadwerkelijke reductie van CO₂ en aardgas.

Denk in scenario's, niet in blauwdrukken

De werkelijkheid verloopt vaak anders dan gedacht. Wij bereiden u hier op voor met denkbare scenario's en keuzemomenten. Geen blauwdruk-planning. Daarmee anticipeert u nu al op nieuwe technieken en toepassingen waardoor keuzes straks mogelijk anders uitvallen.

Reken de route door en geef vorm: welke scenario's zijn houdbaar?

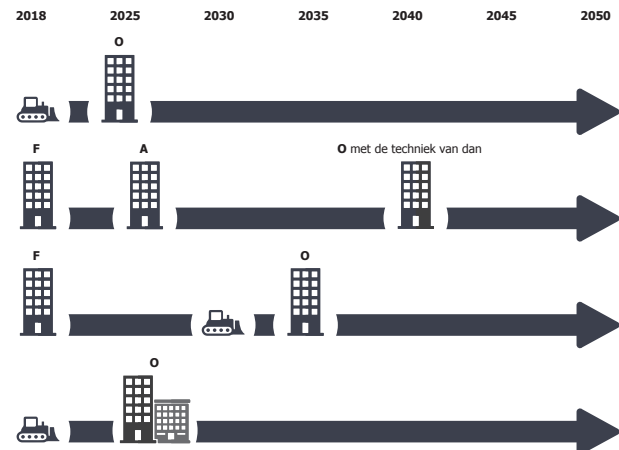
Haal zoveel mogelijk rendement uit uw investeringen. Kies dat scenario waarin u uw doelen bereikt én financieel gezond blijft. Wij houden van rekenen en vormgeven tegelijk. Al tijdens het opstellen van scenario's rekenen we op hoofdlijnen aan de haalbaarheid ervan. Laat ons rekenen, doe het zelf, of doe het samen met ons. En, we blijven niet bij de cijfers. We laten u ook de mogelijkheden zien in woningtypologieën, ontwerpen, realisatie en exploitatie bij CO₂-neutraal en aardgasvrij.

Vind draagvlak in je organisatie

Betrek collega's in uw organisatie bij dit proces, niet alleen vanuit de vastgoedkamer en vermogenskamer, maar ook vanuit de maatschappelijke kamer.

Doe het samen met anderen

Bereik samen meer. Werk samen met corporaties, huurdersorganisaties, bewoners, gemeente, ontwikkelaars, zorgpartijen, netbeheerder of andere organisaties. Wij stemmen af met de plannen van deze betrokken partijen en houden waar nodig ook rekening met de op te stellen energietransitieplannen van gemeenten en routekaarten CO₂-neutraal vanuit Aedes.

01

Scherpstellen "CO₂-neutraal en
aardgasvrij" + doelen.

02

Datakoppeling en analyse
woonaanbod, energiegebruik, emissie,
energielasten, inkomensniveau.

04

Doorrekening mogelijke
scenario's, maatregelen +
effecten in routekaart.

**"KAW helpt je de
middelen efficiënt in te
zetten voor leefbare,
duurzame wijken."**

03

Visualisatie naar
kaartmateriaal.

08

Routekaart CO₂-neutraal en aardgasvrij,
met daarin voorkeursstrategie op stedelijk/
regionaal en wijk-/dorpsniveau. Inclusief
advies voor prestatieafspraken gemeente en
corporaties.

07

Afstemming inzichten op plannen
corporatie(s), overheid, netbeerder,
andere betrokken partijen.

06

Uitwerking concrete voorbeelden +
ontwerpen voor toekomstbestendig
CO₂- neutraal en aardgasvrij woonaanbod.

05

Afstemming mogelijke scenario's,
maatregelen + (on)mogelijkheden.
Opmaat naar voorkeursscenario's.

**Vanuit deze methodiek
komt de routekaart
tot stand met behulp
van deskresearch en
veldwerk, bestaande uit
de volgende 8 stappen:**

Sloop

Nieuwbouw
NoM (Nul op de
meter)

Nieuwbouw
Aardgasvrij

Nieuwbouw
Bouwbesluit

Nieuwbouw
BENG

Renovatie
NoM

Renovatie van
energielabel D

Renovatie naar
CO₂-neutraal

Aansluiting op
lokale duurzame
energiebron

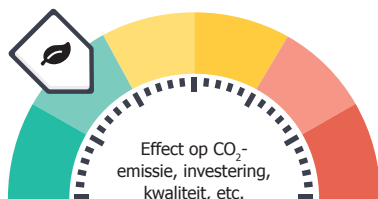
Aansluiting op
bovenlokale duur-
zame energiebron

Verkoop (verplaatsing
energie-gebruik naar
andere sector)

Etc.

Effect op CO₂-
emissie, investering,
kwaliteit, etc.

Weet wat er kan

Maak gebruik van de vele mogelijkheden om te verduurzamen. Kies voor een realistische en tastbare combinatie van vernieuwende oplossingen en beproefde middelen om je bezit CO₂-neutraal en aardgasvrij te maken.

KAW heeft alle expertises in huis. Voor het degelijke werk en voor vernieuwing. Van analyse, visie tot en met ontwerp, realisatie en nazorg.

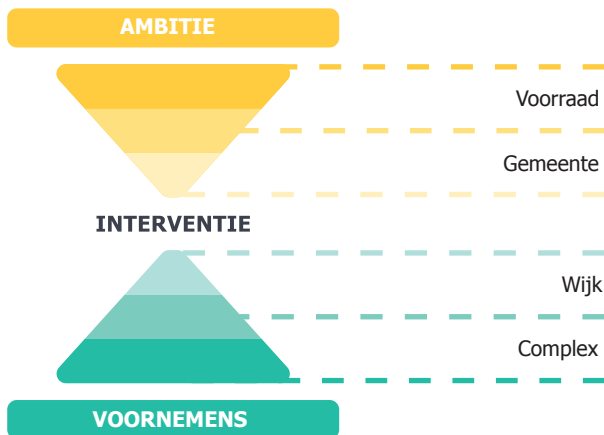
“Verduurzaam je woningportefeuille strategisch voor maximaal investeringsrendement.”

Hoe pakken we dit aan

We werken langs twee lijnen: van grof naar fijn en daarna van fijn naar grof:

- Grof naar fijn: scherpstellen afbakening definitie CO₂-neutraal – vertaling naar benodigde doelen en ingrepen – geïmplementeerd naar wijken/deelgebieden – geprioriteerd in tijd gezet.
- Fijn naar grof: inventarisatie voornemens op woning/(deel) complex of wijk niveau – opgeteld naar wijken – opgeteld naar resultaat op stedelijk of regionaal niveau.

Op naar CO₂ neutraal en aardgasvrij

KAW geeft u integraal inzicht, advies en concrete oplossingen. Van gedegen analyse, visie, programma tot en met ontwerp, vorm en realisatie. Niet alleen vanuit inhoud, maar ook vanuit ons ideaal en overtuiging dat we met elkaar toekomstbestendig CO₂-neutraal, aardgasvrij woonaanbod moeten realiseren. Praktisch, betaalbaar en begrijpelijk voor verhuurder, overheid en bewoner.

NEEM CONTACT OP MET KAW

Jos Idema adviseur | specialist duurzaam wonen

Mobiel +31 6 54 10 07 00

Email j.idema@kaw.nl

KAW biedt

EEN ROUTEKAART MET PLAN

- Een met u op maat gemaakt, concreet lange termijn-inzicht & strategie voor een CO₂-neutrale, aardgasvrije woonvoorraad in 2050 of een gezamenlijk eerder afgesproken tijdshorizon;
- Inzicht in mogelijke scenario's en de financiële consequenties van de benodigde maatregelen;
- Een overzicht van maatregelen die in uw situatie nodig zijn en de meeste kansen bieden;
- Een tastbaar overzicht van mogelijkheden in woningtypes, ontwerp, realisatie en exploitatie. Zowel voor nieuwbouw als voor renovatie. Als opmaat naar daadwerkelijke realisatie van een CO₂-neutraal en/ of aardgasvrij woonaanbod;
- Vertaalslag naar passende prestatie-afspraken tussen gemeente en corporatie(s) rondom duurzaamheid en CO₂-neutraal.

Referenties

DE HUISMEESTERS

We stellen voor De Huismeesters een strategisch plan op voor ca. 1500 woningen uit de wederopbouwperiode in Groningen. Deze woningen verhuren goed, maar de binding is beperkt. De woningen zijn gebouwd toen vooral het tempo belangrijk was, waarin geëxperimenteerd werd met industrieel bouwen, in een tijd van materiaal-schaarste. We zetten een nieuwe strategie naar de toekomst op, waarbij de energetische paragraaf zodanig wordt uitgewerkt dat duidelijk wordt wat er de komende jaren op het gebied van renovatie en nieuwbouw nodig en mogelijk is.

GEMEENTE GRONINGEN

De Gemeente Groningen heeft de ambitie om in 2035 Energieneutraal en Aardgasloos te zijn. Deze ambitie brengen ze tot uitvoering via hun programma Groningen geeft Energie. Voor de omvangrijke corporatieve voorraad van ruim 35.000 woningen is dit een forse opgave die vraagt om goed inzicht, planning, samenwerking en aanpakken. De gemeente heeft KAW gevraagd om een specifiek Masterplan/ routekaart te ontwikkelen voor het energieneutraal en aardgasloos maken van het woningaanbod van de woningcorporaties. Een overzicht dat enerzijds laat zien hoe ver de corporatieve woningvoorraad wat betreft deze twee ambities nu staat én de mogelijkheden en onmogelijkheden inzichtelijk maakt om deze ambities te realiseren. Daarbij geeft de routekaart richtingen voor concrete (prestatie)afspraken tussen corporaties en gemeente om te komen tot een energie-neutrale en aardgasloze woningvoorraad. Het Masterplan/ routekaart wordt een gezamenlijk plan van gemeente en de vijf betrokken woningcorporaties.

DOMIJN ENSCHEDE

Om binnen Domijn in 2050 tot een CO₂-neutrale woningvoorraad te komen wordt er in een werkgroep gewerkt aan een strategie om deze doelstelling te behalen. Reimarkt/ KAW participeert in deze werkgroep en werkt samen om tot een uitvoerbaar plan te komen. Focus ligt in eerste instantie op een zorgvuldig gekozen deel van de woningvoorraad, om met het daaruit gecreëerde resultaat te kunnen opschalen naar de gehele woningvoorraad.

De te ontwikkelen strategie bestaat uit het definiëren van verschillende scenario's waar woningen mee gelabeld kunnen worden, tot het uitwerken van de scenario's op woningniveau (prototypes). Resultaat is een plan waaruit, gestuurd op de doelstelling om in 2050 CO₂-neutraal te zijn, op woningniveau aangegeven kan worden wat de te nemen maatregelen en kosten zijn.